

บทคัดย่อ

โครงการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เลือกกหอมมือ ในตำบลแก้งกอก จังหวัดอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของการทอเลือกก เพื่อให้รู้จักขั้นตอนวิธีการทอเลือกก เพื่อสืบทอดและดำรงรักษาภูมิปัญญาการทอเลือกกให้คงอยู่ตลอดไป และเพื่อเผยแพร่ภูมิปัญญาการทอเลือกกให้แพร่หลาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ชาวบ้านกุดชุม หมู่ที่ ๒ ตำบลแก้งกอก อำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ ผลของการศึกษา เรื่อง การทอเลือกก ทำให้ได้ทราบว่า การทอเลือกกมีการสืบทอดมาตั้งแต่สมัย ปู่ย่า ตายาย โดยเริ่มแรกมีการใช้กกเหลียม หรือที่เรียกว่าผีอนา ยังไม่มีการย้อมสีผลิตภัณฑ์ หรือทำลวดลาย ส่วนใหญ่นำมาใช้ในครัวเรือน ส่วนในปัจจุบันนิยมใช้กกกลมมาใช้แทนกกเหลียม เนื่องจาก หาง่ายในแหล่งธรรมชาติ และเมื่อนำมาทอเสื้อแล้ว มีคุณสมบัติเหนียว และเป็นมันวาว ผู้เรียนได้เกิดความตระหนักและเห็นคุณค่าภูมิปัญญาการทอเลือกก สมาชิกในกลุ่มมีความสามัคคีในการปฏิบัติงานอย่างดี ทำให้ได้เอกสารเกี่ยวกับการทอเลือกกไว้เผยแพร่ และใช้เป็นแนวทางในการทำโครงการอื่น ๆ แก่ผู้สนใจ

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำโครงการ เรื่องเสื่อกกทอมือ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้
และช่วยเหลืออย่างดียิ่งของคุณครูดิเทพ ถนอมสงาน ครูที่ปรึกษาโครงการ
ที่ได้กรุณาตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นจนจบ ผู้ศึกษาขอกราบของพระคุณเป็นอย่างสูง
ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ส่งเสริมสนับสนุน
และให้กำลังใจในการทำงานครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี
ขอบคุณเพื่อนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่๖/๒ ทุกคนในกลุ่มที่ให้ความร่วมมือ ร่วมแรงร่วมใจ
และคำแนะนำเป็นอย่างดี

คณะผู้จัดทำ

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ

ชาวบ้านในตำบล มีอาชีพทำเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ เมื่อว่างเว้นจากการทำเกษตรกรรม ก็มีการประกอบอาชีพเสริม เช่นการทอเสื่อกก กันมาก บางครัวเรือนได้ยึดเป็นอาชีพหลัก สร้างรายได้ให้กับครอบครัวซึ่งเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่สืบทอดมาตั้งแต่โบราณ ซึ่งมีการพัฒนาลวดลายบนผืนเสื่อเป็นลวดลายต่างหลากหลาย มีความสวยงาม โดดเด่น ดังนั้นเพื่อเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้สามารถยึดเป็นอาชีพหลักและอาชีพรองได้ ทางกลุ่มจึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ทราบความเป็นมาของการทอเสื่อกก

๒. เพื่อให้รู้จักขั้นตอนวิธีการทอเสื่อกก

๓. เพื่อเป็นการสืบทอด

และดำรงรักษาภูมิปัญญาการทอเสื่อกกให้คงอยู่กับสังคมท้องถิ่นต่อไป

๔. เพื่อเป็นการเผยแพร่ภูมิปัญญาการทอเสื่อกกให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย

ความสำคัญของการศึกษา

๑. ได้แนวทางสำหรับผู้สนใจในการจัดการเรียนรู้โดยโครงการใช้สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเนื้อหา วิชาอื่น ๆ และระดับชั้นอื่น ๆ ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษา

๑. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ชาวบ้านในตำบลแก้งกอก อำเภอสว่างเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี

ค่านิยมศัพท์

๑. การทอเสื่ออก หมายถึง การนำต้นกกที่เกิดขึ้นตามแหล่งต่าง ๆ เช่น ห้วย หนอง คลอง บึง หรือตามที่ชาวบ้านปลูก มาสอยตากแห้งและนำมาทอเป็นผืนเสื่อใช้ประโยชน์สำหรับปูนอน ปูพื้นสำหรับรับแขก ปลูกตามพื้นที่ในโบสถ์ ศาลาวัด หรืองานในชุมชนต่าง ๆ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ได้รู้จักประวัติความเป็นมาการทอเสื่ออก
๒. ได้รู้จักขั้นตอนและวิธีการทอเสื่ออก
๓. ได้สืบทอด และดำรงรักษาภูมิปัญญาการทอเสื่ออกให้อยู่กับสังคมท้องถิ่นตลอดไป
๔. ได้เผยแพร่ภูมิปัญญาการทอเสื่ออกให้แพร่หลาย

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ประวัติของกลุ่มทอเสื่ออก

การทอเสื่ออก	เกิดขึ้นประมาณ	60	ปีแล้ว
--------------	----------------	----	--------

ส่วนใหญ่ทอเสื่อเพื่อใช้สอยในครัวเรือนสำหรับแลกเปลี่ยนกับสิ่งของเครื่องใช้ภายในครัวเรือนกันเองในหมู่บ้าน และหมู่บ้านใกล้เคียงโดยเริ่มต้นทอจากสามเหลี่ยม (ต้นผือ) ต่อมาพระที่วัดได้นำพันธุ์กกกระจูด (ต้นไหล) มาจากจังหวัดร้อยเอ็ดมาทดลองปลูกที่ริมบึงแพง ผลปรากฏว่าเป็นพืชที่ปลูกได้ดี เจริญเติบโตเร็ว จึงมีราษฎรในเขตหมู่บ้านแพงนำมาปลูกซึ่งต้นกกกระจูดมีคุณสมบัติที่เหนียว เมื่อทอเป็นผืนใช้งานได้ดี มีความคงทนถาวรมากกว่าการทอจากต้นกกสามเหลี่ยม(ต้นผือ) ต่อมา มีการจัดตั้งเป็นกลุ่มอาชีพทอเสื่ออกขึ้น การทอเสื่ออก เป็นภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่น ที่นำเอาต้นกกมาแปรรูปให้เป็นเส้น ย้อมสี แล้วสานทอให้เป็นแผ่นผืน เพื่อนำมาใช้ปูลาดรองนั่งหรือนอน หรือทำธุรกรรมต่างๆ ตลอดจนทำพิธีกรรมทางศาสนาและความเชื่อ

เสื่ออก	เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีใช้กันอยู่ทั่วไปทั้งในประเทศหรือต่างประเทศ
---------	--

ทั้งนี้เพราะต้นกกเป็นพืชธรรมชาติที่ขึ้นอยู่ทั่วทุกภูมิภาค และภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่นที่นำต้นกกมาแปรรูปก็มีลักษณะคล้ายกัน

หรือได้อิทธิพลทางความคิดจากกันและกัน
ต่อการดำรงชีวิตของผู้คนในอดีต

ทำให้เสียอกถูกจัดได้ว่าเป็นปัจจัยจำเป็นอย่างหนึ่ง

ต้นกก

ชื่อทางการค้า : กกราชินี, กกรงกา, กกลังกา

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Cyperus involucratus* Roxb.

ชื่อพ้อง *Cyperus alternifolius* L.

ชื่อวงศ์: CYPERACEAE

ชื่อสามัญ: Umbrella Plant

ชื่อท้องถิ่น: กกรงกา, หญ้ากก, กกกลม,

ถิ่นกำเนิด: เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ลักษณะพืช: ไม้ล้มลุก

ลักษณะทั่วไป: เป็นวัชพืชน้ำที่เจริญได้ดีในช่วงฤดูฝนมีลักษณะแตกกอ ลำต้นเหนียว

เมื่อออกดอกปลายฤดูฝน เมล็ดก็จะร่วงลงดิน และจะเจริญในฤดูฝนปีต่อมา

การขยายพันธุ์: เพาะเมล็ด แยกกอ

ประโยชน์ของต้นกก

1. ทำเป็นเสื่อสำหรับนอน สำหรับปูพื้นในห้องรับแขกแทนพรม

และปูลาดตามพื้นโบสถ์วิหารเพื่อความสวยงาม

2. ทำเป็นกระเป๋ แทนกระเป๋หนัง ทำเป็นรูปต่าง ๆ ได้หลายแบบ แล้วแต่ผู้ประดิษฐ์คิดค้นแบบต่าง ๆ

กัน ทำเป็นกระเป๋าสตางค์ ทำเป็นกระเป๋ากวีสตรี กระเป๋ใส่เอกสาร แต่ปัจจุบันมีผู้ทำกันน้อย

เพราะกระเป๋าน้ำ กระเป๋าลาสติก ราคาถูกลงมากการทำไม่ค่อยคุ้มค่าแรงงาน

3. ทำเป็นหมอน เช่น หมอนรองที่นั่ง หมอนพิงพนักเก้าอี้ เรียกว่า หมอนเสือ

4. ทำเป็นกระสอบ เรียกว่ากระสอบกก

5. ทำเป็นเชือกสำหรับมัดของที่ห่อแล้ว ตามร้านค้าทั่วไปนิยมใช้เชือกกก เพราะราคาถูกมาก

6. ทำเป็นหมวก ใช้กันแดด กันความร้อนจากแสงแดด กันฝน หรือเพื่อความสวยงาม

7. ทำเป็นกระจาดใส่ผลไม้ หรืออาหารแห้ง

8. การใช้งานด้านภูมิทัศน์ ใช้ปลูกเป็นไม้ประดับริมสระน้ำในสวน หรือปลูกในภาชนะร่วมกับไม้น้ำอื่น ๆ

9. เป็นแหล่งหลบซ่อนตัวของสัตว์น้ำวัยอ่อนและต้นกกมีคุณสมบัติในการบำบัดน้ำเสียปรับสมดุลนิเวศน์วิทยา

10. ใช้เป็นยารักษาโรค เช่น

- ใบ ตำพอกฆ่าพยาธิบาดแผล

- ต้น รสเย็นจืด ต้มเอาน้ำดื่ม รักษาโรคท่อน้ำดีอักเสบ ขับน้ำดี

- ดอก รสฝาดเย็น ต้มเอาน้ำอม แก้แผลเปื่อยพุพองในปาก

- เหง้า รสขม ต้มเอาน้ำดื่ม หรือบดเป็นผง ละลายน้ำร้อนดื่ม บำรุงธาตุ

เจริญอาหาร แก้เสมหะ ขับน้ำลาย

- ราก รสขมเอียน ต้มเอาน้ำดื่ม หรือตำกับเหล้า คั้นเอาน้ำดื่ม แก้ไข้ใน

ขับโลหิตเน่าเสีย

ต้นกก เป็นวัชพืชชนิดหนึ่ง มีลำต้นใต้ดิน เจริญเติบโตเป็นกอ

ลำต้นเหนือดินมีลักษณะเป็นก้านแข็งกลม สูงประมาณ 1.2-2.4 เมตร

ใบมีขนาดสั้นแผ่เป็นกาบหุ้มส่วนโคนของลำต้น ดอกออกเป็นช่อกลมสีน้ำตาลแดงที่ปลายยอด

มีใบประดับที่ปลายลำต้นเป็นเส้นกลมเล็กยาว 12-24 ซม. ห้อยโน้มลง 50-100 เส้น

มนุษย์ได้นำต้นกกมาใช้ประโยชน์ คือนำต้นมาทอเสื่อ เพื่อใช้ในครัวเรือน และ สามารถทำเป็นธูปก็ได้

จึงมีเกษตรกรส่วนหนึ่งที่ปลูกต้นกกเพื่อเป็นวัสดุในการผลิตเสื่อกก

แต่ธรรมชาติของต้นกกสามารถเก็บเกี่ยวได้ปีละครั้ง คุณทองเครือ จอมจักร

เกษตรกรผู้ปลูกต้นกกบ้านป่าบงหลวง ม.3 ต.ป่าหุ่ง อ.พาน จ.เชียงราย

มีวิธีการปลูกต้นกกให้สามารถเก็บเกี่ยวได้ปีละ 2 ครั้ง

การปลูก

การเตรียมดิน

การเตรียมดิน คือ การไถดินเพื่อจะทำการปลูกกก การเตรียมดินต้องไถ 2 ครั้ง ไถครั้งแรกเรียกว่า ไถตะ

เป็นการไถเปิดหน้าดิน (กลบดินบนลงล่าง) และปราบวัชพืชในแปลง ปล่อยทิ้งไว้ประมาณ 2 สัปดาห์

วัชพืชในแปลงจะตายหมด ไถครั้งที่ 2 เรียกว่า ไถแปร เป็นการไถพรวนดินให้ดินมีช่องอากาศในดิน

ดินจะมีความนิ่มและร่วนซุยจะทำให้กกปลูกติดเร็วและโตเร็ว

หลังไถแปรแล้วจะมีการคราดเพื่อให้ดินที่ไถแปรแล้วมีความราบและเรียบเป็นการพรวนดินครั้งที่ 2

ปรับหน้าดินเก็บเศษหญ้าที่เหลือค้างอยู่ในแปลงออกพร้อมที่จะปลูกกต่อไป
แล้วขุดดินเป็นหลุมเพื่อเตรียมปลูกก (คุณแม่อุดม พินหอม : สัมภาษณ์)

การปลูกต้นกก

วิธีการปลูกต้นกก

1. นำหน่อต้นกกไปปักดำ ระยะเวลา 3 เดือน
2. ในระยะแรกที่เริ่มปลูกจะเก็บเกี่ยวได้หลังจาก 3 เดือนแต่พอผ่านช่วงแรกไปแล้วจะสามารถเก็บเกี่ยวได้ในระยะเวลา 1 เดือน
3. ตัดต้นกกมาตัดแบ่งต้นออก ต้นใหญ่จะแบ่งเป็น 3 ส่วนต้นเล็กจะแบ่งเป็น 2 ส่วน
4. นำมาตากแดดให้แห้งแล้วต้นกกจะเปลี่ยนเป็นสีขาว
5. เมื่อต้นกกแห้งแล้วจะนำมาย้อมสีตามที่ต้องการ
6. จากนั้นนำเส้นกกที่ย้อมแล้วไปตามแดดให้แห้งอีก 1 วัน
7. จากนั้นก็นำไปทอต่อไป

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ กลุ่มผู้ศึกษา กลุ่มผู้ศึกษาค้นคว้า
ได้ดำเนินการศึกษาตามลำดับดังต่อไปนี้

1. วิธีการศึกษา

1. ประชุมปรึกษาหารือกันภายในกลุ่ม
2. กำหนดหัวข้อเรื่องที่จะศึกษา หรือหัวข้อโครงการ
3. ร่างเค้าโครงโครงการเสนอต่อครูที่ปรึกษา
4. เก็บรวบรวมข้อมูล
5. ลงมือปฏิบัติ
6. วิเคราะห์ข้อมูล
7. สรุปผล

2. เครื่องมือและวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษา

1. เครื่องมือในการทอเสื่อกก

- 1.1 โองทอ
- 1.2 ไม้ซื่อ
- 1.3 ฟืม
- 1.4 ด้ายไนลอน
- 1.5 ไม้สอด
- 1.6 ไม้หัวเสื่อ
- 1.7 กรรไกร
- 1.8 ตันกกตากแห้ง
- 1.9 ถังน้ำ
- 1.10 ผ้าสำหรับห่อตันกก

2. วัสดุ / อุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- 2.1 กล้องถ่ายรูป
- 2.2 เครื่องคอมพิวเตอร์

การดำเนินงาน

ขั้นตอนแรกตัดต้นกกที่มีอยู่ในนาจากโคนต้นโดยเลือกต้นที่มีขนาดลำต้นประมาณนิ้วก้อยขึ้นไปและมีความยาวโดยเฉลี่ยประมาณ 1 เมตร

จากนั้นเลือกเอาต้นที่ค่อนข้างแก่ซึ่งลำต้นจะมีสีเขียวเข้มเนื่องจากต้นแก่นั้นจะมีความเหนียวแน่น คงทน ไม่ขาดง่ายเมื่อได้ต้นกกมาแล้วก็จะทำการแยกขนาดของต้นกกตามความยาวของแต่ละต้นและตัดใบออกให้เหลือแต่ลำต้นเท่านั้นโดยต้นที่มีความยาวก็จะใช้ทำเสื่อที่มีขนาดผืนใหญ่

ส่วนต้นที่มีขนาดสั้นนั้นก็จะใช้ทำเสื่อที่มีขนาดผืนเล็กหรือทำเป็นสื่อบีบโดยการทอแล้วนำมาต่อกันจากนั้นนำต้นกกที่ได้จากการคัดแยกมารีดออกเป็นเส้นๆโดยจะได้ประมาณต้นละ 3-4 เส้น

ในการกรีดนั้นจะเอาส่วนที่เป็นแกนกลางของลำต้นออกหรือที่ชาวบ้านเรียกว่าไส้ของต้นกก

เนื่องจากไส้ของต้นกกจะเปราะขาดง่ายไม่แข็งแรง เมื่อกรีดต้นกกออกเป็นเส้นๆ แล้วก็ให้นำมามัดรวมกันแล้วนำมาตากแดดประมาณ 1 สัปดาห์

โดยสังเกตจากสีของต้นกกที่ตากแดดไว้จะเปลี่ยนจากสีเขียวเป็นสีเหลืองนั่นเองแสดงว่าสามารถนำไปใช้ได้แล้ว เมื่อได้ต้นกกที่แห้งดีแล้วก็จะนำมาย้อมสีเพื่อที่จะให้ได้ลวดลายของเสื่อนั้นออกมาสวยงามตามความต้องการหลังจากย้อมสีเสร็จก็นำมาจากไวนี่ร้อนที่มีอากาศถ่ายเทได้ดีเพื่อให้เส็จจน้ำและแห้งสนิทเพื่อรอการถักทอต่อไป

บทที่ 4

ผลการศึกษา

๑. ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการทอเสื่อ

ในสมัยก่อนการทอเสื่อคนนิยมใช้กกเหลียม ซึ่งชาวบ้านเรียกว่าผีونا มีลักษณะเป็นเหลียม ไม่มีความเหนียวหรือวาวมากนัก แต่ต่อมาตามห้วย หนอง คลองบึง ได้เกิดพืชชนิดหนึ่งลักษณะคล้ายกับผีونا ชาวบ้านในท้องถิ่นเรียกว่า “ไหล” จึงมีคนลองเอามาทอเป็นเสื่อ และมีคุณสมบัติดีกว่าผีونا กล่าวคือ ลำต้นกลม ผิวอ่อนนุ่มเหนียว ไม่กรอบ เมื่อทอเสื่อแล้วนิ่มน่าใช้ ขัดถูจะมันน้ำดู ในสมัยก่อนยังไม่นิยมย้อมสี เพราะวัสดุประสงค์ทอใช้ในครัวเรือนเท่านั้น แต่ปัจจุบันเมื่อต้นกกกลมมีมากในท้องถิ่น และสามารถปลูกได้ในทั่วทุกภาคของประเทศไทย จึงได้พัฒนาดัดแปลงลดทอน สีสันทให้สวยงาม จนกลายเป็นสินค้าในการจำหน่ายได้

การทอเสื่อของบ้านหนองหัววัว จากการสัมภาษณ์คุณยายบุญทัน สีหาบุตร คุณตาวิจิตร สีหาบุตร ผู้รู้ในหมู่บ้านหนองหัววัว ได้กล่าวว่า การทอเสื่อ ได้สืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ สมัยปู่ย่าตายายส่วนใหญ่ทอเพื่อใช้สอยในครัวเรือน และสำหรับแลกเปลี่ยนสิ่งของซึ่งกันและกัน ส่วนมากทำกันในกลุ่มแม่บ้านที่ว่างจากการทำนา นิยมทำกันเกือบทุกครัวเรือน ถ้ามีปริมาณมากก็จำหน่ายในราคาผืนละ ๔๐ บาท โดยประมาณ

๒. ขั้นตอนวิธีการทอเสื่อ

๑. ขั้นตอนเตรียมวัสดุ อุปกรณ์

๑.๑ ตั่นกก

๑.๑.๑ ตัดหรือเก็บเกี่ยวต้นกกจากแหล่งธรรมชาติ ห้วย หนอง คลองบึงในท้องถิ่น

๑.๑.๒ นำต้นกกมาแยก และเลือกกกที่มีขนาดเท่ากัน

๑.๑.๓ นำต้นกกที่คัดเลือกได้ขนาดที่ต้องการแล้ว มาสอยเป็นสอง หรือ สามส่วนตามขนาดลำต้นของต้นกก ถ้าเส้นเล็กผืนเสื่อกกจะทอได้ละเอียดและแน่นหนา)

๑.๑.๔ นำเส้นกกที่สอยเสร็จแล้วมาผึ่งแดดให้แห้ง ประมาณ ๔-๕ วัน

๑.๑.๕ นำเส้นกกที่ผึ่งแดดจนแห้งมattedเป็นกำ ๆ ประมาณ ๑ กำมือ เพื่อเตรียมนำไปย้อมสีตามต้องการ

๑.๒ การย้อมสี

๑.๒.๑ เลือกซื้อสีที่ต้องการ (สีเคมี มีขายตามร้านค้า)

๑.๒.๒ ออกแบบลายตามแบบที่ต้องการ

๑.๒.๓ ก่อไฟ นำปิปที่ใส่น้ำ ประมาณ ครึ่ง ปิบ ต้นน้ำจนเดือด

๑.๒.๔ นำสีที่ต้องการมาเทลงประมาณ ๑ ช้อนโต๊ะ แล้วคนให้สีละลาย

๑.๒.๕ นำเส้นกกที่มัดไว้ มัดละ ๑ กำมือ ลงไปย้อมโดยใช้เวลาประมาณ ๓๐-๔๐ นาที

การย้อมสีหลายสีควรใช้ปิบคนละใบ เนื่องจากสีจะปนกัน

๑.๒.๖ นำเส้นกกที่ย้อมแล้วมาล้างน้ำเปล่าแล้วนำไปผึ่งแดดให้แห้ง

๑.๓ การทอเสื่อกก

๑.๓.๑ กางโองทอเสื่อกก

๑.๓.๒ นำผืนมาวางไว้ในช่องของโองทอ

๑.๓.๓ สอดด้ายในล่อนใส่ในรูฟืมโดยรูแรกและรูสุดท้ายใช้ด้าย ๔ เส้น

จากนั้นก็สอดด้ายตามรูที่เรากำหนดแบบไว้

๑.๓.๔ วางไม้ข้อบนหัวเสาโองทอเพื่อให้เส้นด้ายตึง

๑.๓.๕ ลงมือทอโดยใช้ไม้สอดเส้นกกใส่ตามฟืมคว่ำหรือหงายสลับกัน ทุกครั้ง

คนทอจะเก็บปลาย(ไฟ)กกสลับซ้ายขวา

๑.๓.๖ เมื่อทอได้พอขนาดจะต้องเก็บม้วนผืนเสื่อโดยยกไม้ข้อลงแล้วม้วนเสื่อ

๑.๓.๗ เมื่อทอเสร็จก็ตัดเสื่อออกจากโอง แล้วมัดปลายเชือกให้เรียบร้อย

๑.๓.๘ ใช้กรรไกรตัดตกแต่งปลายกริมด้านซ้ายและด้านขวาให้เรียบร้อย

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

ผลของการศึกษา เรื่อง การทอเสื้อก ทำให้ได้ทราบว่า การทอเสื้อกมีการสืบทอดมาตั้งแต่สมัย ปู่ย่า ตายาย โดยเริ่มแรกมีการใช้กกเหลื่อม หรือที่เรียกว่าผีอนา ยังไม่มีการย้อมสีผลิตภัณฑ์ หรือทำลวดลาย ส่วนใหญ่นำมาใช้ในครัวเรือน ส่วนในปัจจุบันนิยมใช้กกกลมมาใช้แทนกกเหลื่อม เนื่องจาก หาง่ายในแหล่งธรรมชาติ และเมื่อนำมาทอเสื้อแล้ว มีคุณสมบัติเหนียว และเป็นมันวาว

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้เรียนรู้การทำงานจากประสบการณ์จริง
2. ได้เรียนรู้จักการทำงานเป็นทีม
3. ได้ความรู้เรื่องการทอเสื้อก จากผู้เชี่ยวชาญและปราชญ์ชาวบ้าน

4. ได้รับความสนุกสนานและเป็นการเสริมสร้างความสามัคคี
5. รู้จักการแก้ปัญหาในการทำงาน
6. มีความตระหนัก และเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรให้นักเรียน หรือผู้ที่สนใจ ได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากท้องถิ่นอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นถึงความแตกต่างของผลิตภัณฑ์จากต้นกก
- ควรมีการพัฒนาและออกแบบลวดลายให้สวยงาม หลากหลาย และสร้างสรรค์